

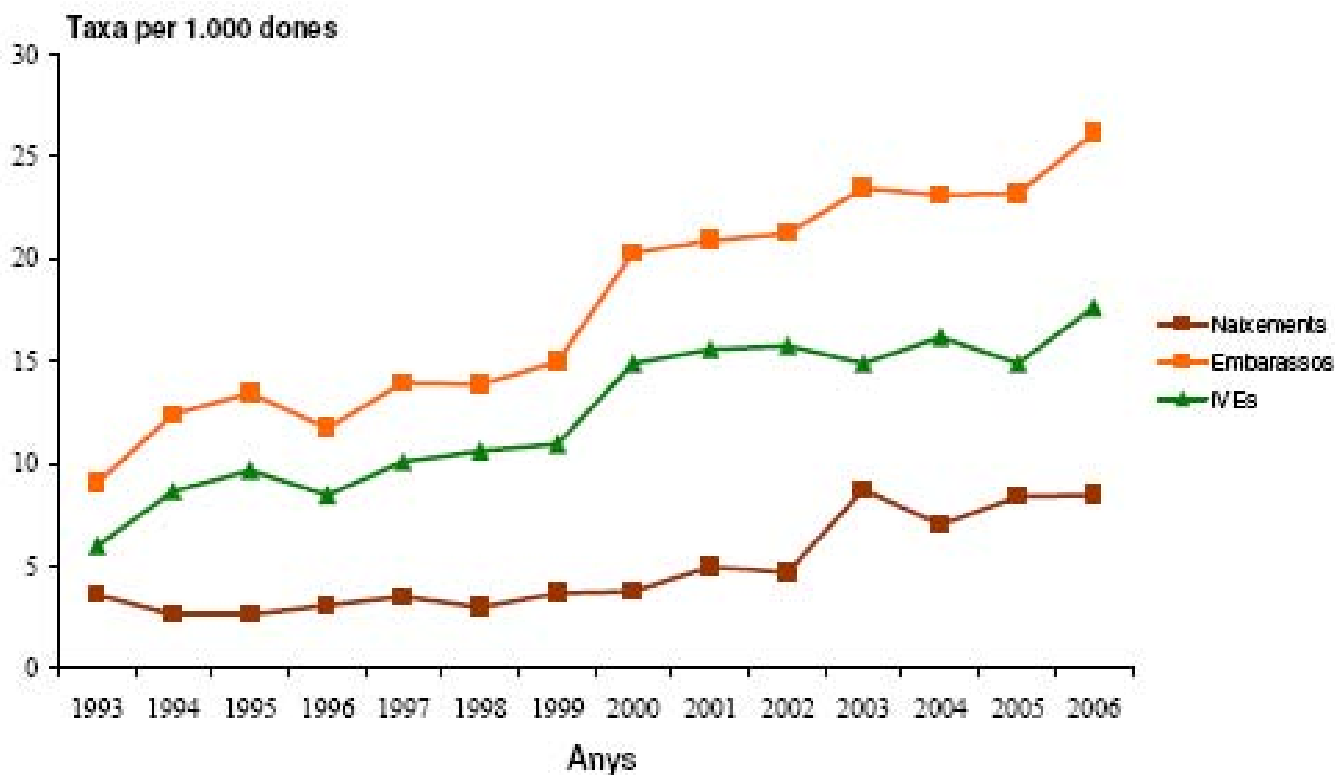

Els reptes actuals en la prevenció de l'embaràs en adolescents

Dra. Hildegard Mausbach
Responsable Consulta Jove
ASSIR-Mataró

Evolució de la taxa d'embarassos, de naixements i d'IVE en dones de 15-19 anys. Barcelona 1993-2006

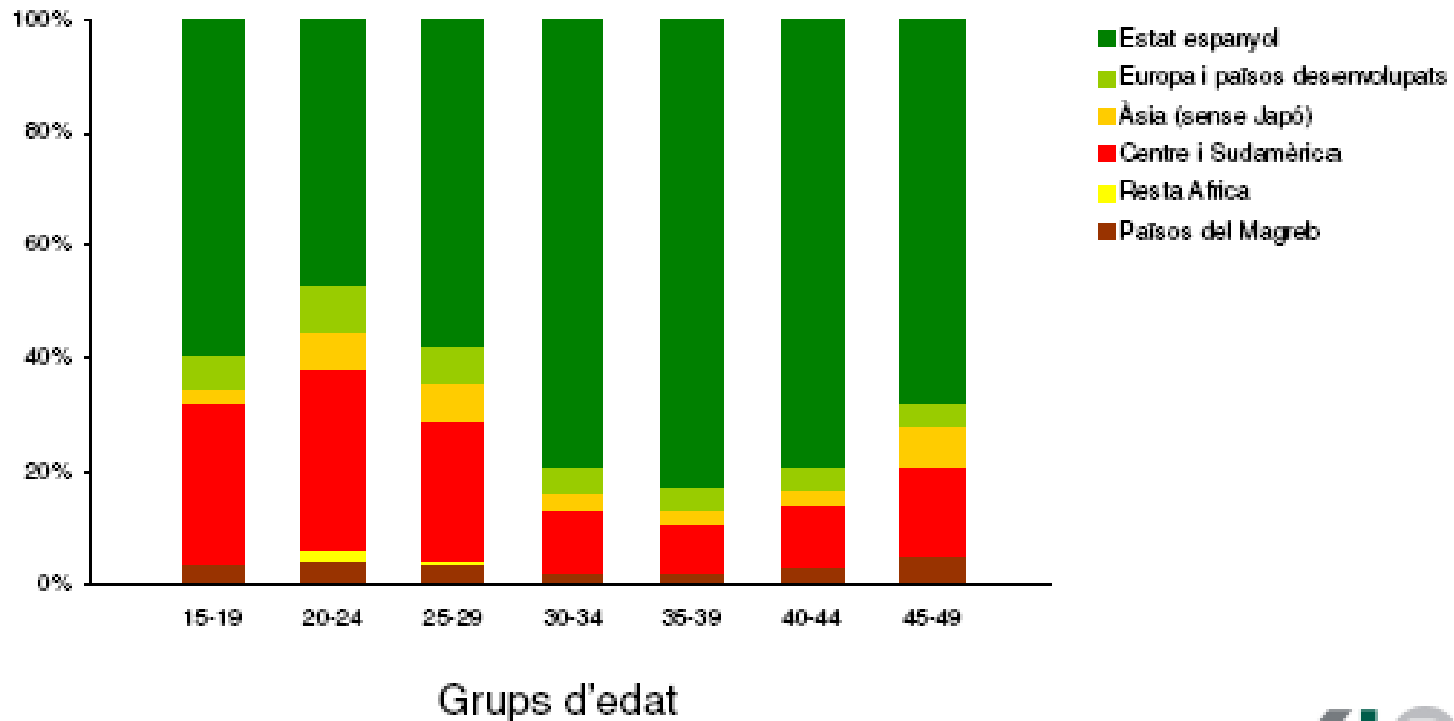

Font: Registre de Naixements. ASPB.
Registre d'IVEs. Departament de Sanitat. Generalitat de Catalunya.

Embarassos segons edat i origen de la mare. Barcelona, 2005

Font: Registre de Naixements. ASPB.
Registre IVE. Departament de Salut.

Revisió bibliogràfica

- Hem d'identificar i tractar directament els factors que afecten les decisions dels adolescents sobre el sexe.
- Hem de conèixer aquests factors
- Hem de buscar quins es poden canviar i amb quin tipus d'intervencions.
- Les organitzacions tenen possibilitats de reduir les conductes sexuals de risc

Investigacions

- L'article de Douglas Kirby i Gina Lepore del Novembre 2007 fa un resum de les trobades de més de **400** investigacions, amb un intent de respondre aquestes dues qüestions.
 - Quins factors tenen una influència en les decisions dels adolescents sobre el sexe?
 - Quins d'aquests factors poden ser canviats?

Kirby, i col., Novembre 2007

- Mes de **500 factors** han estat identificats que afecten una o més conducta sexual/ o les conseqüències d' aquelles conductes (embaràs, parts, IVE, o ITS):
 - L' inici de les relacions sexuals
 - La freqüència de les relacions sexuals
 - El nombre de parelles sexuals
 - L'ús del preservatiu
 - L'ús d'altres contraceptius

Factors de risc :

- Afavoreixen conductes sexuals de risc que poden derivar en un embaràs o en una infecció de transmissió sexual (ITS)
- Redueixen comportaments preventius

Factors protectors:

- Protegeixen de les conductes de risc que poden derivar en un embaràs o una ITS
- Afavoreixen conductes preventives
- A mesura que els **factors de risc** augmenten durant la vida dels adolescents i/ o el nombre dels **factors protectors** disminueixen, la probabilitat de que tinguin relacions sexuals/que quedin embarassades/que tinguin una ITS, **augmenta**.

Els factors de risc i factors protectors més importants:

- **Factors individuals biològics (edat, maduresa física, gènere)**
- **Factors de l'entorn dels adolescents (taxes d'abús de substàncies, violència, família desestructurada, i també el nivell educatiu)**

ADDS HEALTH RESEARCHERS

Enquestes realitzades a escoles

4 temes de salut adolescent estudiats:

- Salut emocional
- Risc de suïcidi
- Ús de substàncies
- Sexualitat:

ADDS HEALTH RESEARCHERS

- Valors, actituds, i models de comportament sexual (Valors del/la propi adolescent del comportament sexual, com també dels pares, iguals, i parelles)
- El vincle afectiu amb pares, adults i organitzacions (escoles o llocs d'oci) que no aproven el sexe massa jove o el sexe no protegit o tenir fills molt joves.

ADDS HEALTH RESEARCHERS

VARIABLES FAMILIARS

- Vincle afectiu positiu amb els pares (+)
- Activitats compartides en les últimes 4 setmanes (+)
- Presència del pare o mare(+)
- No aprovació dels pares del sexe (-)
- No aprovació dels m. contraceptius (-)
- Expectació dels pares sobre els estudis(+)

ADDS HEALTH RESEARCHERS

VARIABLES DEL CONTEXT ESCOLAR

- **Connexió positiva** amb l' escola (+)
 - Des de la perspectiva dels alumnes, si els professors tracten els alumnes amb justícia, els adolescents es troben identificats amb l' ambient de l'escola, i tenen bona relació amb els professors i companys.(+)

ADDS HEALTH RESEARCHERS

VARIABLES DEL CONTEXT INDIVIDUAL

- Identitat cultural o religiosa(+)
- Auto estima (+)
- Millor mitjana de notes(+)

Blum i Rinehart, 1997

- Per totes les conductes de risc, a través de tots els nivells socioeconòmics, tot tipus d' estructures familiars, totes les races i ètnies, quan els adolescents senten que “connecten” amb les seves famílies, i quan els pares estan involucrats en les vides dels seus fills, llavors els adolescents estan més protegits.

Werner i Smith, 1992; Bernard, 1991)

- Es fa especial menció en una prevenció basada en la **resilència**:

Les relacions afectuoses, amb cura, amb altes expectatives i amb oportunitat de participar, tenen un gran poder protector per poder incidir en el desenvolupament juvenil i humà.

Baeza W, Bernadita., Póo, Ana Maria, i col. Xile, 2007

Estudi qualitatiu (segons la percepció de les
escolars nuligestes investigades)

- **Factors de risc** que afavoreixen
l'embaràs.

Individuals:

- Amor romàntic
- No ús mètodes contraceptius
- Falta de coneixement en sexualitat
- Irresponsabilitat masculina
- Baixa autoestima

Estudi qualitatiu.

Familiars:

- Límit molt estret (correspon a aquell límit imposat per les famílies percebut com gran restricció pels permisos).
- Negligència paterna: aquella dinàmica amb absència de límits dels adolescents.
- Pares absents de la llar familiar

Baeza, Bernadita. Xile, 2007

Estudi qualitatiu

- Factors protectors

Individuals:

- Capacitat reflexiva
- Projecte de vida

Familiars:

- Família amb cura.
- Límits clars

Socials:

- No aprovació social

. Las medidas educativas y sanitarias no se cumplen, y cuando se cumplen poseen una pobre calidad, con lo cual no deja de ser lógico que las cifras de embarazo no deseado en adolescentes e IVE estén en aumento, al contrario que en otros países que han adoptado medidas para cambiar esta situación. De ahí que debemos criticar y plantear un cambio de las políticas de Estado en sexualidad para conseguir una mayor implicación de los padres en la educación sexual de sus hijos, una educación sexual escolar de calidad de implantación previa a la adolescencia y un servicio sanitario con equidad, cobertura y accesibilidad idóneas para los adolescentes.

Els reptes

- Famílies, escoles i totes les organitzacions relacionades amb la joventut han de fer de la promoció dels vincles afectius **una prioritat en la seva feina.**
- Les reformes d'educació i salut han de valorar l'entorn **-creant climes i sistemes saludables i acollidors.**